

LUND UNIVERSITY

Vem värnar om staten i lönerörelsen?

Nilsson, Kjell

Published in:

Nyhetsbrev från ST inom universitets- och högskoleområdet, nr 6 2015

2015

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Nilsson, K. (2015). Vem värnar om staten i lönerörelsen? *Nyhetsbrev från ST inom universitets- och högskoleområdet*, nr 6 2015.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Kalendarium

15-08-17—18
Planeringsdagar

15-09-16
Framtidsworkshop med
Avdelningsstyrelsen

15-11-18—19
Ombudsmöte

Aktuella länkar

Gå in på
www.st.org/universitet klicka vidare och läs mer!

Bidrag önskas!

Tillsammans är vi inte bara starka, vi hör också otroligt bra! Skicka därför tips till oss om allt som kan vara av intresse, högt som lågt, stort som smått. Skriv också gärna texter själv. Det måste inte vara något du hört eller sett utan kan lika gärna vara något du tycker andra borde höra. Underteckna med namn eller signatur. Kontaktinfo längst ner på sidan 2.

red.

Ministern hyllar akademisk frihet

Hon utlovar fortsatt satsning på forskning, men med en tydligare koppling till högre utbildning. Vägen till excellens går genom akademisk frihet och långsiktighet – och rekrytering av unga forskartalanger, menar Helene Hellmark Knutsson.

[Möt forskningsministern och hennes tankar inför forskningspropositionen >>](#)

Helene Hellmark Knutsson kommer att delta i Almedalen i ett samtal kring "Forskningens framtid - hur skapar vi bättre förutsättningar?"

I panelen ingår också Prof Sven Stafström, generaldirektör, Vetenskaps-

rådet. Prof Helene Andersson Svahn, forskningsledare KTH/ledamot Global Young Acad, Sveriges unga akademi. Prof Lena Gustafsson, rektor, Umeå universitet. Prof Göran K Hansson, ständigt sekreterare, KVA. Prof Anders Nilsson, int rekryterad framstående forskare från Stanford Univ, Stockholms universitet. Prof Kerstin Sahlin, huvudsekreterare humaniora och samhällsvetenskap, Vetenskapsrådet.

Agnetha Blad kommer att vara moderator.

AA

DIN VÄN PÅ JOBBET!

Högskoleområdet undantaget i Statens Servicecenter

ST skriver i [Tidningen Publikt](#) att vi avvisar obligatorium till anslutning av löneadministration till Statens Servicecenter. Ekonomistyrningsverket svarar på samma remiss att de har svårt att se ett obligatorium.

STs utredare Magnus Kolsjö har varit i kontakt med vår avdelning inom universitets- och högskoleområdet, och menar att vårt område är undantaget

förslaget till förordning – förutom de lärosäten som redan är anslutna eller ligger i plan för anslutning.

Avdelningsstyrelsen har för avsikt att uppvakta politiker i frågan, bland annat för att stärka bilden av vår komplexa löneadministration.

AA

GÖR ST STARKARE!
**VÄRVA EN
KOLLEGA**

Testa Fackförbundet ST **gratis** de första tre månaderna sedan kostar det 50 kronor per månad de första halvåret!
www.st.org

ST-tipset

Tipsa om en kollega
Vi bjuder på glass!

Månadens krönika – Vem värnar om staten i lönerörelsen?

Nästa lönerörelse på central nivå börjar formellt nästa år, men dess propagandafas är redan i full gång. I TCO:s webbtidning publicerar Arbetsgivarverkets generaldirektör Ulf Bengtsson tillsammans med Svenskt Näringslivs vice vd Christer Ågren en debattartikel med titeln "Anställda vill att chefen sätter lön efter deras kompetens" (Arbetsvärlden 7/5 2015). De skriver i artikeln att "åtta av tio medarbetare svarade att de vill ha sin lön fastställd efter samtal med närmaste chef", där de stödjer sig på en undersökning TNS Sifo gjort för Svenskt Näringsliv och Arbetsgivarverket. Även om något vagt formulerat om vem eller hur lön fastställs efter samtalet med chefen, så är budskapet att åtta av tio vill att chefen bestämmer lönen utan inblandning av fackliga förhandlingar och att avtalen inte bör innehålla några siffror som garanterar lönehöjningar.

Hur har man då kommit fram till att en så överväldigande majoritet vill att chefen bestämmer lönen utan fackliga förhandlingar? Detta förklaras längre fram i artikeln, där man säger att ett representativt urval på hela arbetsmarknaden frågats om vad de tycker i första hand ska påverka den egna lönen. Artikelförfattarna skriver att "fler än åtta av tio svarade den egna prestationen, resultatet och kompetensen". Det förvånande med det här resultatet är knappast att åtta av tio tycker att t ex kompetens ska påverka lönen utan att två av tio inte tycker det. Men det här resultatet säger så klart inget om att lönen ska sättas av chefen utan löneförhandling. Det är inget nytt eller förvånande att Svenskt Näringsliv sysslar med riggade och misstolkade undersökningar, men statliga myndigheter, som Arbetsgivarverket, borde inte ägna sig åt den här typen av propaganda-verksamhet. Det skadar förtroendet för staten, som är väsentlig för tilliten till såväl offentliga myndigheter som i samhället i stort.

Den här typen av opinionsbildning från arbetsgivarna är vi vana vid från tidigare lönerörelser, det nya sen några år är att arbetsgivarnas motstånd mot fackliga löneförhandlingar nu sekonderas av den fackliga centralorganisationen Saco (se t ex Arbetsvärlden 9/6 2015). Man kan också fråga sig vad det betyder att en statlig organisation som Statens arbetsgivarverk underordnat sig Svenskt Näringsliv i sin lönepolitik. Vem i det här landskapet är det som värnar om statens och medborgarnas intresse?

För ett par år sedan påpekade den tidigare förvaltningsprofessorn Lennart Lundqvist under ett fackligt seminarium om problemet med att det blivit lågt i tak och ökad tystnad på arbetsplatserna (inklusive universitetet) att även fackliga organisationer bidragit till denna utveckling genom sin lönepolitik. Andra statsvetare har pekat på att välfärden i ett samhälle har en stark koppling till den offentliga förvaltningens kvalitet och att de senaste decenniernas styrningsprinciper, under samlingsbegreppet New Public Management (chefs- och marknadsstyrning förenklat uttryckt), har undergrävt kvaliteten i den offentliga verksamheten.

Allmänhetens tillit till den offentliga förvaltningen grundar sig på att tjänstemännen där är professionella, icke-korrupta och hanterar ärenden i relation till medborgarna rättssäkert och öjövigt i enlighet med gällande lagstiftning. Detta kräver statliga tjänstemän som inom lagstiftningens ram ger service till medborgarna under professionellt ansvar. Något som är motsatsen till en tjänstemannakår som tvingas till lydnad och lojalitet till lönesättande chefer.

Att Statens arbetsgivarverk går i Svenskt Näringslivs ledband är ett hot mot kvaliteten inom statsförvaltningen. Statens uppgift är att värna om medborgarnas intressen medan det privata

näringslivets intresse är att tjäna pengar på den offentliga verksamheten. Dessa intressen måste hållas åtskilda, vilket Arbetsgivarverket uppenbarligen inte förstår. De statliga myndighetscheferna verkar inte heller värna om statens intressen, eftersom det är dessa som är Arbetsgivarverkets uppdragsgivare.

Den nya regeringen med civilministern i spetsen verkar ha tagit visst intryck av kritiken mot New Public Management och marknadsiseringen av staten och har tillsatt en utredning om andra styrformer inom offentlig verksamhet, men detta verkar inte ha fått något genomslag hos den statliga arbetsgivaren.

När det gäller de anställda och deras fackliga organisationer så har alltså en av centralorganisationerna anslutit sig till Arbetsgivarverkets uppfattningar och är därmed inte att räkna med lönepolitiskt när det gäller värnandet om staten och kvaliteten i offentlig förvaltning.

Inom ST finns ett starkt stöd för kollektivavtal, fackliga förhandlingar och värnandet om kvalitet i statsförvaltningen, där professionella tjänstemän arbetar "på medborgarnas uppdrag". För att hävda en lönepolitik som inte tvingar de anställda att bli mer lojala mot sina chefer än mot medborgare och lagstiftning krävs att vi mobiliserar till försvar mot den lönepolitiska propaganda som nu översköljer oss från arbetsgivarna och deras allierade.

Kjell Nilsson
avdelningsstyrelseledamot

Kontaktinformation:

Redaktionen och webb:

Annika Aronsson
annika.aronsson@lnu.se